කථං 'ඉමෙ ධම්මා පහාතබ්බා'ති සොතාවධානං, තංපජානනා පඤ්ඤා සුතමයෙ ඤාණං:

(කිසෙයින් මේ ධර්මයෝ ප්‍රහාතව්‍යයෝ යැ යන දේශනාව සෝතාවධාන වේ ද, එය දැනගන්නා ප්‍රඥාව ශ්‍රැතමය ඥාන වේ ද)

1. එකො ධමෙමා පහාතබෙබා: අස්මිමානො.

2. ද්වෙ ධමෙමා පහාතබෙබා: අවිජ්ජා ච භවතණ්හා ච

3. තයො ධම්මා පහාතබ්බා: තිස්සො තණ්හා.

4. චත්තාරො ධම්මා පහාතබ්බා: චත්තාරො ඔඝා.

5. පඤ්ච ධම්මා පහාතබ්බා: පඤ්ච නීවරණානි.

6. ඡ ධම්මා පහාතබ්බා: ඡ තණ්හාකායා.

7. සත්තධම්මා පහාතබ්බා: සත්තානුසයා,

8. අට්ඨ ධම්මා පහාතබ්බා: අට්ඨ මිච්ඡත්තා.

9. නව ධම්මා පහාතබ්බා: නව තණ්හා මූලකා

10. දස ධම්මා පහාතබ්බා: දස මිච්ඡත්තා.

- ***<u>ද්වෙ පහානානි:</u>***

I. සමුච්ඡෙදප්පහානං -

සමුච්ඡෙදප්පහානඤ්ච ලොකුත්තරං ඛයගාමීමග්ගං භාවයතො - (ලෝකෝත්තර වූ ක්‍ෂයගාමීමාර්ගය වඩන්නහුට

II. පටිප්පස්සද්ධිප්පහානං -

පටිප්පස්සද්ධිප්පහානඤ්ච ඵලක්ඛණෙ - (ඵලක්‍ෂණයෙහි ප්‍රතිප්‍රශ්‍රබ්ධිප්‍රහාණය ද වේ.

<u>තීණි පහානානි</u>:

කාමානමෙතං නිස්සරණං යදිදං නෙක්ඛම්මං - නෙක්ඛම්මං පටිලද්ධස්ස කාමා පහීනා වෙව හොන්ති පරිච්චත්තා ච

රූපානමෙතං නිස්සරණං යදිදං ආරුප්පං - ආරුප්පං පටිලද්ධස්ස රූපා පහීනා වෙව හොන්ති පරිච්චත්තා ච

යං ඛො පන කිඤ්චි භූතං සඞ්ඛතං පටිච්චසමුප්පන්නං නිරොධො. තස්ස නිස්සරණං - නිරොධා පටිලද්ධස්ස සඞ්ඛාරා පහීනා වෙව හොන්ති පරිච්චත්තා ච.

චත්තාරි පහානානි:

- දුක්ඛසච්චං පරිඤ්ඤා පටිවෙධං පටිවිජ්ඣන්තෝ පජහාති,

  පරිඥාප්‍රතිවේධයෙන් ප්‍රතිවේධ කරන්නේ දුඃඛසත්‍යය දුරු කෙරෙයි

- සමුදයසච්චං පහානපටිවෙධං පටිවිජ්ඣන්තෝ පජහාති,

  ප්‍රහාණප්‍රතිවේධයෙන් ප්‍රතිවේධ කරන්නේ සමුදයසත්‍යය දුරු කෙරෙයි.

- නිරොධසච්චං සච්ඡිකිරියාපටිවෙධං පටිවිජ්ඣන්තෝ පජහාති,

  සාක්ෂාත්ක්‍රියාප්‍රතිවේධයෙන් ප්‍රතිවේධ කරන්නේ නිරෝධසත්‍යය දුරු කෙරෙයි

- මග්ගසච්චං භාවනාපටිවෙධං පටිවිජ්ඣන්තෝ පජහාති.

  භාවනාප්‍රතිවෙධයෙන් ප්‍රතිවේධ කරන්නේ මාර්ගසත්‍යය දුරු කෙරේ.

පඤ්ච පහානානි:

- වික්ඛම්භනප්පහානං
- තදඞ්ගප්පහානං
- සමුච්ඡේදප්පහානං
- පටිප්පස්සද්ධිප්පහානං
- නිස්සරණප්පහානං.

"යඤ්ච භික්ඛවෙ, පහාතබ්බං, කිඤ්ච භික්ඛවෙ, යඤ්ච පහාතබ්බං:

චක්ඛුං, භික්ඛවෙ, පහාතබ්බං, රූපා පහාතබ්බා, චක්ඛුවිඤ්ඤාණං පහාතබ්බං, චක්ඛුසම්ඵස්සෝ පහාතබ්බෝ, යම්පිදං, චක්ඛුසම්ඵස්සපච්චයා උප්පජ්ජති වෙදයිතං සුඛං වා දුක්ඛං වා අදුක්ඛමසුඛං වා තම්පි පහාතබ්බං.

සොතං පහාතබ්බං, සද්දා පහාතබ්බා -පෙ- ඝානං පහාතබ්බං, ගන්ධා පහාතබ්බා -පෙ- ජිව්හා පහාතබ්බා, රසා පහාතබ්බා -පෙ- කායෝ පහාතබ්බෝ, ඵොට්ඨබ්බා පහාතබ්බා -පෙ- මනෝ පහාතබ්බෝ, ධම්මා පහාතබ්බා, මනොවිඤ්ඤාණං පහාතබ්බං, මනොසම්ඵස්සෝ පහාතබ්බෝ, යම්පිදං මනොසම්ඵස්සපච්චයා උප්පජ්ජති වෙදයිතං සුඛං වා දුක්ඛං වා අදුක්ඛමසුඛං වා තම්පි පහාතබ්බං.

රූපං පස්සන්තෝ පජහාති, වෙදනං පස්සන්තෝ පජහාති, සඤ්ඤං පස්සන්තෝ පජහාති, සඞ්ඛාරෙ පස්සන්තෝ පජහාති, විඤ්ඤාණං පස්සන්තෝ පජහාති, චක්ඛුං -පෙ- ජරාමරණං -පෙ- අමතොගධං නිබ්බානං පරියොසානට්ඨෙන පස්සන්තෝ පජහාති.

යෙ යෙ ධම්මා පහීනා හොන්ති, තෙ තෙ ධම්මා පරිඤ්ඤාතා හොන්ති. තං ඤාතට්ඨෙන ඤාණං, පජානනට්ඨෙන පඤ්ඤා. තෙන වුච්චති. "ඉමෙ ධම්මා පහාතබ්බාති සොතාවධානං, තංපජානනා පඤ්ඤා සුතමයෙ ඤාණ"න්ති.